

Zdaniem unijnych kontrolerów naukowcy starający się o środki finansowe z UE nadal mają do czynienia z nadmierną biurokracją. Z najnowszego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) wynika, że Komisja Europejska podjęła szereg działań mających na celu usprawnienie zarządzania przez nią siódmym programem ramowym w zakresie badań naukowych (7PR). Naukowcy starający się o środki finansowe z 7PR narażeni są jednak na niepotrzebne niespójności. Największą poprawę efektywności uzyskać można poprzez opracowanie lepszych narzędzi do zarządzania dotacjami, realokację zasobów kadrowych, skrócenie czasu rozpatrywania wniosków oraz dostosowanie modelu kontroli finansowej do ryzyka wystąpienia błędów.

7PR jest jednym z najważniejszych instrumentów UE służących do finansowania badań naukowych. Ma on na celu wzmocnienie konkurencyjności przemysłu oraz zaspokojenie zapotrzebowania ze strony innych polityk UE na badania naukowe. Program ten obejmuje lata 2007-2013, a jego ogólny budżet wynosi ponad 50 mld euro. Zdecydowana większość budżetu jest wydatkowana przez Komisję lub jej agencje wykonawcze w formie dotacji.

W ramach kontroli stwierdzono, że Komisja wprowadziła szereg uproszczeń do zasad uczestnictwa w 7PR oraz że udało jej się w niektórych przypadkach dostosować przepisy dotyczące 7PR do praktyk beneficjentów, choć nadal wiele pozostaje w tej kwestii do zrobienia. Do mocnych stron zarządzania przez Komisję 7PR należą: koncepcja procesów, działania mające na celu ulepszenia i informacje zarządcze. Gorsze wyniki odnotowano natomiast pod względem narzędzi i zasobów. Czas oczekiwania na przyznanie dotacji uległ skróceniu, ale dopiero w 2012 r. spadł do 9 miesięcy. W ramach kontroli zwrócono uwagę na dobre praktyki umożliwiające skrócenie czasu oczekiwania na przyznanie dotacji. Kontrole jakości wybranych projektów oraz podejmowane w związku z nimi działania następcze funkcjonują dobrze. Jednak przyjęty w 7PR model kontroli finansowej w niewystarczającym stopniu uwzględnia ryzyko błędów. Oznacza to, że beneficjenci 7PR stwarzający niewielkie ryzyko są poddawani zbyt wielu kontrolom.

Komisja z relatywnym powodzeniem wprowadziła innowacyjny mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka oraz wspólne inicjatywy technologiczne. Trybunał stwierdził jednak, że na realizację wspólnych inicjatyw technologicznych negatywny wpływ miały złożone ramy prawne, a Komisja nie była w stanie w zadowalający sposób wykazać, że dofinansowanie z mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka prowadzi do realizacji przez beneficjentów inwestycji w większym zakresie, niż miałyby to miejsce bez udziału środków publicznych.

Źródło: www.europa.eu